

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే ఉత్తరకాండే

॥ షట్సప్తతితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ షట్సప్తతితమః సర్గః ॥

శ్రీరామేణ శంబూకస్య వధస్తస్య దేవైః ప్రశంసనం అగస్త్యాశ్రమే
మహర్షిణాగస్త్యేన తస్య సత్కారస్తదర్థమాభూషణదానం చ

తస్య తద్ వచనం శ్రుత్వా రామస్యాక్లిష్టకర్మణః |
అవాక్కిరాస్తథాభూతో వాక్యమేతదువాచ హ || 7.76.1 ||

శూద్రయోన్యాం ప్రజాతోఽస్మి తప ఉగ్రం సమాస్థితః |
దేవత్వం ప్రార్థయే రామ సశరీరో మహాయశః || 7.76.2 ||

న మిథ్యాహం వదే రామ దేవలోకజిగీషయా |
శూద్రం మాం విద్ధి కాకుత్స్థ శంబూకం నామ నామతః || 7.76.3 ||

భాషతస్తస్య శూద్రస్య ఖడ్గం సురుచిరప్రభం |
నిష్కృప్య కోశాద్ విమలం శిరశ్చిచ్ఛేద రాఘవః || 7.76.4 ||

తస్మిన్సాదౌ హతే దేవాః సేంద్రాః సాగ్నిపురోగమాః |
సాధుసాధ్వితీ కాకుత్స్థ తే శశంసుర్ముహుర్ముహూః || 7.76.5 ||

పుష్పవృష్టిర్మహత్యానీద్ దివ్యానాం సుసుగంధినాం |
పుష్పాణాం వాయుముక్తానాం సర్వతః ప్రపపాత హ || 7.76.6 ||

సుప్రీతాశ్చాబ్రువన్ రామం దేవాః సత్యపరాక్రమం |
సురకార్యమిదం దేవ సుకృతం తే మహామతే || 7.76.7 ||

గృహాణ చ వరం సౌమ్య యం త్వమిచ్ఛస్యరిందమ |
స్వర్గభాజ్ నహి శూద్రోఽయం త్వత్కృతే రఘునందన || 7.76.8 ||

దేవానాం భాషితం శ్రుత్వా రామః సత్యపరాక్రమః |
ఉవాచ ప్రాంజలిర్వాక్యం సహస్రాక్షం పురందరం || 7.76.9 ||

యది దేవాః ప్రసన్నా మే ద్విజపుత్రః స జీవతు |
దిశంతు వరమేతం మే ఈప్సితం పరమం మమ || 7.76.10 ||

మమాపచారాద్ బాలోఽసౌ బ్రాహ్మణస్యైకపుత్రకః |
అప్రాప్తకాలః కాలేన నీతో వైవస్వతక్షయం || 7.76.11 ||

తం జీవయత భద్రం వో నాన్యతం కర్తుమర్హథ |
ద్విజస్య సంశ్రతోఽర్థో మే జీవయిష్యామి తే సుతం || 7.76.12 ||

రాఘవస్య తు తద్ వాక్యం శ్రుత్వా విబుధసత్తమాః |
ప్రత్యూచూ రాఘవం ప్రీతా దేవాః ప్రీతిసమన్వితం || 7.76.13 ||

నిర్వృతో భవ కాకుత్స్థః సోఽస్మిన్నహని బాలకః |
జీవితం ప్రాప్తవాన్ భూయః సమేతశ్చాపి బంధుభిః || 7.76.14 ||

యస్మిన్ ముహూర్తే కాకుత్స్థః శూద్రోఽయం వినిపాతితః |
తస్మిన్ ముహూర్తే బాలోఽసౌ జీవేన సమయుజ్యత || 7.76.15 ||

స్వస్తి ప్రాప్నుహి భద్రం తే సాధు యామ నరర్షభ |
అగస్త్యస్యాశ్రమపదం ద్రష్టుమిచ్ఛామ రాఘవ || 7.76.16 ||

తస్య దీక్షా సమాప్తా హి బ్రహ్మర్షేః సుమహాద్యుతేః |
ద్వాదశం హి గతం వర్షం జలశయ్యాం సమాసతః || 7.76.17 ||

కాకుత్స్థః తద్ గమిష్యామో మునిం సమభినందితుం |
త్వం చాపి గచ్ఛ భద్రం తే ద్రష్టుం తమృషిసత్తమం || 7.76.18 ||

స తథేతి ప్రతిజ్ఞాయ దేవానాం రఘునందనః |
ఆరురోహ విమానం తం పుష్పకం హేమభూషితం || 7.76.19 ||

తతో దేవాః ప్రయాతాస్తే విమానైర్బహువిస్తరైః |
రామోఽప్యనుజగామాశు కుంభయోనేస్తపోవనం || 7.76.20 ||

దృష్త్వా తు దేవాన్ సంప్రాప్తానగస్త్యస్తపసాం నిధిః |
అర్చయామాస ధర్మాత్మా సర్వాంస్తానవిశేషతః || 7.76.21 ||

ప్రతిగృహ్య తతః పూజాం సంపూజ్య చ మహామునిం |
జగ్ముస్తే త్రిదశా హృష్టా నాకపుష్టం సహానుగాః || 7.76.22 ||

గతేషు తేషు కాకుత్స్థః పుష్పకాదవరుహ్య చ |
తతోఽభివాదయామాస అగస్త్యమృషిసత్తమం || 7.76.23 ||

సోఽభివాద్య మహాత్మానం జ్వలంతమివ తేజసా |
ఆతిధ్యం పరమం ప్రాప్య నిషసాద నరాధిపః || 7.76.24 ||

తమువాచ మహాతేజాః కుంభయోనిర్మహాతపాః |
స్వాగతం తే నరశ్రేష్ఠ దిష్ట్యా ప్రాప్తోఽసి రాఘవ || 7.76.25 ||

త్వం మే బహుమతో రామ గుణైర్బహుభిరుత్తమైః |
అతిథిః పూజనీయశ్చ మమ రాజన్ హృది స్థితః || 7.76.26 ||

సురా హి కథయంతి త్వామాగతం శూద్రఘాతినం |
బ్రాహ్మణస్య తు ధర్మేణ త్వయా జీవాపితః సుతః || 7.76.27 ||

ఉష్యతాం చేహ రజనీం సకాశే మమ రాఘవ |
ప్రభాతే పుష్పకేణ త్వం గంతాసి పురమేవ హి || 7.76.28 ||

త్వం హి నారాయణః శ్రీమాంస్త్వయి సర్వం ప్రతిష్ఠితం |
త్వం ప్రభుః సర్వదేవానాం పురుషస్త్వం సనాతనః || 7.76.29 ||

ఇదం చాభరణం సౌమ్య నిర్మితం విశ్వకర్మణా |
దివ్యం దివ్యేన వపుషా దీప్యమానం స్వతేజసా || 7.76.30 ||

ప్రతిగృహ్ణీష్వ కాకుత్స్థ మత్ప్రియం కురు రాఘవ |
దత్తస్య హి పునర్దానే సుమహత్ ఫలముచ్యతే || 7.76.31 ||

భరణే హి భవాఞ్శక్తః ఫలానాం మహతామపి |
త్వం హి శక్తస్తారయితుం సేంద్రానపి దివౌకసః || 7.76.32 ||

తస్మాత్ ప్రదాస్యే విధివత్ తత్ ప్రతీచ్ఛ నరాధిప |
అథోవాచ మహాత్మానమిక్ష్వాకూణాం మహారథః || 7.76.33 ||

రామో మతిమతాం శ్రేష్ఠః క్షత్రధర్మమనుస్మరన్ |
ప్రతిగ్రహోఽయం భగవన్ బ్రాహ్మణస్యావిగర్హితః || 7.76.34 ||

క్షత్రియేణ కథం విప్ర ప్రతిగ్రాహ్యం భవేత్ తతః |
ప్రతిగ్రహో హి విప్రింద్ర క్షత్రియాణాం సుగర్హితః || 7.76.35 ||

బ్రాహ్మణేన విశేషేణ దత్తం తద్ వక్తుమర్హసి |
ఏవముక్తస్తు రామేణ ప్రత్యువాచ మహానృషిః || 7.76.36 ||

ఆసన్ కృతయుగే రామ బ్రహ్మభూతే పురాయుగే |
అపార్థివాః ప్రజాః సర్వాః సురాణాం తు శతక్రతుః || 7.76.37 ||

తాః ప్రజా దేవదేవేశం రాజార్థం సముపాద్రవన్ |
సురాణాం స్థాపితో రాజా త్వయా దేవ శతక్రతుః || 7.76.38 ||

ప్రయచ్ఛాస్మాసు లోకేశ పార్థివం నరపుంగవం |
యస్మై పూజాం ప్రయుంజానా ధూతపాపాశ్చరేమహి || 7.76.39 ||

న వసామో వినా రాజ్ఞా ఏష నో నిశ్చయః పరః |
తతో బ్రహ్మ సురశ్రేష్ఠో లోకపాలాన్ సవాసవాన్ || 7.76.40 ||

సమాహూయాబ్రవీత్ సర్వాన్స్తేజోభాగాన్ ప్రయచ్ఛత |
తతో దదుర్లోకపాలాః సర్వే భాగాన్ స్వతేజసః || 7.76.41 ||

అక్షుపచ్ఛ తతో బ్రహ్మ యతో జాతః క్షుపో నృపః |
తం బ్రహ్మ లోకపాలానాం సమాంశైః సమయోజయత్ || 7.76.42 ||

తతో దదౌ నృపం తాసాం ప్రజానామీశ్వరం క్షుపం |
తత్రైంద్రేణ చ భాగేన మహీమాజ్ఞాపయన్మృపః || 7.76.43 ||

వారుణేన తు భాగేన వపుః పుష్యతి పార్థివః |
కౌబేరేణ తు భాగేన విత్తపాభాం దదౌ తదా || 7.76.44 ||

యస్తు యామ్యోఽభవద్ భాగస్తేన శాస్తి స్మ స ప్రజాః |
తత్రైంద్రేణ నరశ్రేష్ఠ భాగేన రఘునందన || 7.76.45 ||

ప్రతిగృహ్ణీష్వ భద్రం తే తారణార్థం మమ ప్రభో |
తద్ రామః ప్రతిజగ్రాహ మునేస్తస్య మహాత్మనః || 7.76.46 ||

దివ్యమాభరణం చిత్రం ప్రదీప్తమివ భాస్కరం |
ప్రతిగృహ్య తతో రామస్తదాభరణముత్తమం || 7.76.47 ||

ఆగమం తస్య దీప్తస్య ప్రప్థుమేవోపచక్రమే |
అత్యద్భుతమిదం దివ్యం వపుషా యుక్తమద్భుతం || 7.76.48 ||

కథం వా భవతా ప్రాప్తం కుతో వా కేన వాఽఽహతం |
కౌతూహలతయా బ్రహ్మాన్ పృచ్ఛామి త్వాం మహాయశః || 7.76.49 ||

ఆశ్చర్యాణాం బహూనాం హి నిధిః పరమకో భవాన్ |
ఏవం బ్రువతి కాకుత్స్థే మునిర్వాక్యమథాబ్రవీత్ || 7.76.50 ||

శృణు రామ యథావృత్తం పురా త్రేతాయుగే యుగే || 7.76.51 ||

॥ ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
ఉత్తరకాండే షట్సప్తతితమః సర్గః ॥